

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. Spółki Jawnej

przeciwko J.P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 6 listopada 2009 r.,

zażalenia pozwanego na wyrok Sądu Okręgowego w T.

z dnia 19 lutego 2009 r., sygn. akt [..],

- 1) **zmienia zawarte w punkcie II zaskarżonego wyroku orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego w ten sposób, że zasądzoną od strony powodowej na rzecz pozwanego tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego kwotę 300 zł (trzysta) podwyższa do kwoty 467 zł (czterysta sześćdziesiąt siedem);**
- 2) **zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 347 zł (trzysta czterdzieści siedem) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2008 r. Sąd Rejonowy Sąd Grodzki w T. zasądził od pozwanego J.P. na rzecz powodowej spółki M. Spółka Jawna kwotę 3 660 zł. z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 717 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu, oddalając powództwo w pozostałej części. W wyniku apelacji pozwanego Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 19 lutego 2009 r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo oraz zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 300 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję. Powyższe rozstrzygnięcie o kosztach procesu zostało na wniosek pozwanego uzupełnione postanowieniem z dnia 19 marca 2009 r. przez zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego kwoty 183 zł. tytułem zwrotu opłaty od apelacji, a w pozostałej części wniosek pozwanego w tym przedmiocie został oddalony. Sąd stwierdził, że pozwany występujący z adwokatem wnosił w apelacji o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych, a taki wniosek nie nadaje się do uwzględnienia w części dotyczącej kosztów zastępstwa procesowego, bowiem obowiązkiem pełnomocnika było złożenie spisu kosztów lub powołanie się na odpowiednie unormowania i stawki przewidziane w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr163, poz.1348 ze zm.-dalej: „rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie”).

W zażaleniu z dnia 10 czerwca 2009 r. na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu za II instancję, zawarte w punkcie II wyroku Sądu Okręgowego z dnia 19 lutego 2009 r., pozwany wnosił o zmianę tego orzeczenia przez zasądzenie na jego rzecz od strony powodowej kwoty 650 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kwoty 450 zł. kosztów zastępstwa procesowego. Wnosił też o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego. Zarzucił naruszenie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 3 i § 12 ust.1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat za

czynności adwokackie przez zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w stawce niższej niż minimalna i nieuwzględnienie kwoty 17 zł. uiszczonej przez pozwanego tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga dopuszczalność zażalenia ze względu na datę wydania zaskarżonego postanowienia. Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 19 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 69, poz. 592), która w art. 398¹ § 1 dodała punkt drugi dopuszczający zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, weszła w życie z dniem 22 maja 2009 r. Nie zawiera ona przepisów przejściowych, zatem obowiązuje zasada ogólna natychmiastowej skuteczności przepisów procesowych, wynikająca z art. XV i art. XVI przep. wpr. k.p.c. Z tych przyczyn należy uznać, że zażalenie wniesione w dniu 10 czerwca 2009 r., po wejściu w życie ustawy nowelizującej, jest dopuszczalne bez względu na datę wydania zaskarżonego postanowienia (takie samo stanowisko zajęł też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 września 2009 r. V CZ 34/09, nie publ.).

Zażalenie jest uzasadnione. Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., pozwanemu reprezentowanemu przez adwokata, który wygrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym, należy się zwrot kosztów tego postępowania, do których zalicza się między innymi wynagrodzenie jednego adwokata, nie wyższe niż stawki opłat określone w przepisach rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz poniesione koszty sądowe. Sąd orzeka o zwrocie tych kosztów, jeżeli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia złoży spis kosztów albo zgłosi wniosek o przyznanie kosztów według norm przepisanych (art. 109 § 1 k.p.c.). Wniosek o przyznanie zwrotu kosztów „według norm przepisanych” jest zatem zgodny z wymaganiami ustawy i wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, nie wymaga doprecyzowania przez wskazanie odpowiednich przepisów rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie. Uwzględniając taki wniosek Sąd powinien zastosować określone w art. 109 § 2 k.p.c. zasady orzekania o wysokości

przyznanych stronie kosztów procesu, przy uwzględnieniu także regulacji § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz odpowiednich stawek wynagrodzenia adwokackiego wskazanych w tym rozporządzeniu. Zasądzając zwrot wynagrodzenia adwokackiego Sąd nie może przyznać z tego tytułu kwoty niższej niż wynikająca z zastosowania stawek minimalnych przewidzianych w rozporządzeniu. Zaskarżone orzeczenie Sądu Okręgowego nie odpowiada tym zasadom bowiem przyznaje zwrot wynagrodzenia w kwocie niższej od obowiązujących stawek minimalnych, a także nie uwzględnia poniesionej przez pozwanego opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł., która, jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12 marca 2003 r. III CZP 2/03 (OSNC 2003/12/161), należy do grupy wydatków niezbędnych, do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w rozumieniu art. 98 k.p.c., a zatem powinna być uwzględniona w orzeczeniu o kosztach procesu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy uwzględniając zażalenie zmienił odpowiednio zaskarżone postanowienie (art. 398¹⁶ w zw. z art. 394¹⁰ § 3 k.p.c.). Z uwagi na to, że pełnomocnik powoda żądał zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, a w zażaleniu wniósł o zwrot wynagrodzenia adwokackiego według stawek minimalnych, Sąd Najwyższy podwyższył zasądzoną z tego tytułu przez Sąd Okręgowy kwotę 300 zł. do kwoty zł. 467 zł. obejmującej 450 zł. wynagrodzenia adwokackiego wyliczonego zgodnie z § 6 pkt 3 i § 12 pkt 1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz kwotę 17 zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na wniosek zawarty w zażaleniu zasądzono na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 394¹ § 3 i art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., obejmujących wynagrodzenie adwokata według stawek określonych w § 12 ust. 2 pkt 2 i § 6 pkt 3 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz kwotę 17 zł. opłaty skarbowej od pełnomocnictwa udzielonego do występowania przed Sądem Najwyższym.